VI. évfolyam — Csáktornya 1889. október 27-én — 44. szám.

Szerkesztőségi iroda:
Főtér. Szt.-Ferenczek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet *mindennap* 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számittatnak

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
A „Muraközi tiszti önsegélyző szövetkezet", a „Csáktornyai takarékpénztár", a „Muraközi takarékpénztár" az „Alsó-Muraközi-Takarékpénztár" és „Önsegélyző-szövetkezet" s a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképzőkör" hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . 4 frt
Fél évre . . . . 2 frt
Negyed évre . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

A néptanitó helyzete Muraközben.

(r) Ha ama közmondás: »Quem dii odere, paedagogum fecere« való, ugy ez a muraközi tanitókra nézve megtestesült igazság. Teremtőnk nem jó kedvben lehetett akkor, midőn ezek helyzetéről gondoskodni kegyeskedett.

Most ez neheztel reá, máskor meg azzal van baja; két gazdája van s mindegyiknek egyaránt kell megfelelnie, végre még találkozik a községben valamely harmadik személy is, kinek utjában áll szegény pária s minthogy ő is »valami« a községben, tehát ő is a tanitón akar nyargalászni. És ha annyira magasztalt hivatásának benső sugallat szerint eleget tenni s megfelelni akarván, itt-ott egy kis utbaigazitást adni, a sokféle kinövéseket nyesegetni, vagy a nép boldogitása körül történő égbekiáltó visszaéléseket kissé tán nyirbálni is merészelkedik, akkor csakugyan beteljesedik rajta a másik közmondás is, t. i. »Szóli igazat, betörik a fejed«

Anyagi helyzetét illetve, még rosszabban áll. Tudtommal vidéken a legnagyobb fizetés 400 frt, de ennél sokkal csekélyebb a legtöbbé. És ezt is mily rendetlenül kapják legtöbb helyütt! Némely helyen ugyan rendesen kapják havonként, de azért szépen kell ám a gondnok, pénztárnok, vagy biró ur ő kegyelme előtt kalapot emelgetni, pláne náunk, hol — no de csitt! nem illik kegyelemosztó urakról fenszóval beszélni. Ez igy van s igy marad, ezen már a hatóság sem segithet.

Szüksége volna a tanitónak egy kis auctoritásra is, ez pedig mai napság vajmi könnyü dolog hol azt süvegelik, kinek tele az erszénye. Ki nyilvános helyeken forgolódik, szórja a pénzt s e mellett ért a nagy hangu beszédhez, az mai világban az ur; és a muraközi tanitónak már állásánál fogva mindezekből csak kevés jutván, nem rajta mülik, hogy magának minél nagyobb tekintélyt szerezzen

No de térjünk a dolognak kizárólag szellemi részére!

Szép és magasztos a tanitói hivatás, mindnyájan büszkék is reá és valószinüleg éppen e büszkeség enyhiti néha anyagi bajukat is. Szerencsés, ki e magasztos hivatásának kellően megfelelni képes!

Előbb mondtam, két urat szolgálunk itt a magyar államnak jogos főtelügyelete, — ott a horvát szent szék törvényes hatalma. Horvát- és Stájerország határán lakunk, hol a nép ajkáról soha magyar szót nem hallunk. Tanitanunk kell horvát és magyar nyelven és nehogy kétségbe vonják hazafiságunkat, ama nehézséget tehernek sem mondhatjuk. És itt rejlik helyzetünk legkényesebb oldala.

De szóljunk őszinte igazságot: Míg tiszta magyar iskolában a tanitó egyes tantárgyakban fokozatosan, akadálytalanul előre halad, addig a muraközi tanitó ezer bajjal küzd meg előbb, hogy növendékei a magyar nyelvet előlegesen megértvén, azt fokozatos gyakorlatok által el is sajátitsák. Hogy pedig ez, egy több osztályu (osztatlan) iskolában — még a hanyag iskolalátogatás figyelembevételével, mily nehéz dolog, az kinek jut eszébe? Évek g tanultuk a latin és görög nyelvet s mit tudunk belőle? Én ennyit tudok: Sapienti pauca! Igy a muraközi tanitó munkája kétszeres lévén, méltányos volna, ha fizetése is ehez képest a többitől elütne ugy egy kicsit felfelé!

De e mellett megtörténik még az is, hogy a kit a körülmények régebben Horvátországba sodortak képezdei tanulmányukat végezni, azt érzelmeinek minden kipuhatolása nélkül, elnevezik »pánszlávnak« s elverik rajta a port. Megtörtént ez rajtam is.

Most is zengnek füleimben horvátországi idegen nyelvü tanáraim »magyaron«, »Tschikosch«, »Betiar« dicsőséges elnevezései, (de tán másvalaki is emlékszik hasonlóra, és most, midőn édes hazám utáni forró vágyaimtól vezérelve, szerencsésen hazakerültem, a helyett, hogy horvátoktól ütött sebeimet enyhitenék — elneveznek pánszlávnak. Isten bocsásson meg az illetőknek!

Ez már talán még sem nagyon jó helyzet!

Bátor vagyok kérdeni, hogy vajjon az érintett körülmények közt képes-e a tanitó egyrészt nehéz hivatalának mindenben pontosan megfelelni másrészt a társadalom igényeinek kellően eleget tenni?

Saját kérdésemre feleletem ez: Megteszünk mindent, ami ereinkből kitellik, szivünk sugallata szerint, lelkiismeretesen teljesitjük szent kötelességeinket ugy a haza, mint a társadalom iránt és nem kérünk sokat, csak egy kis elismerést, nagyobb szellemi segélyt és nem bánjuk — jobb és rendesebb fizetést ráadásul.

*

Beküldő kérésére közöljük a fennti, talán kissé erős kifakadásokat, noha mindenben nem értünk egyet a közlemény t. irójával. — Tagadhatlan, hogy a tanitói munka nagyobb és nehezebb a két tannyelvü iskolában, mint ott, ahol csak egy nyelven kell tanitani; s az is igaz, hogy a muraközi felekezeti tanitó a kettős, t. i. a magyar állami és a zágrábi egyházi felügyelet miatt akárhányszor jó dilemmába és a gyengébbek akárhányszor jónek a Zágráb felől lengedező szellőtől abba a helyzetbe, ahol a megingadtatás kezdődik, de utóvégre a törvény világos szava és az állam hatalma mindig elég erős paizsul szolgálhat a kötelességét hiven teljesitő tanitónak a hazafiatlan és törvénytelen beavatkozások ellen. Aztán a viszonyok e tekintetben is évről évre javulnak.

A tekintélyt nem mindig az állás és pénz adja. Ez leginkább az egyéntől függ. Ismerünk sok nagyrabecsült tanitót és sok, semmire becsült bankárt. A kötelességek pontos és lelkiismeretes teljesitése, társadalmi routine, józan élet, szorgalom, iparkodás, alapos ismeretek és szakképzettség szereznek tiszteletet és adnak tekintélyt. Ehez pedig nem kell pénz! A tanitói állás egyébként is kezd tiszteltté és becsülttè lenni.

A mi a fizetést illeti, igaz, hogy a tanitót munkájáért nem fizetik ugy mint megérdemelné. De vajjon van e állás, hivatal a mai időben, amelyiyel elegendő fizetés járna?! És van e tisztviselő, aki ne panaszkodnék?! Aki közhivatalra, tehát tanitói állásra adja magát, annak el kell készülnie arra, hogy fizetéséből meg nem gazdagodhatik; de vajmi édes a tudat, hogy szerényen, jól kiszámitva: gond nélkül megélhet és öreg napjaira nem kell mások kegyeire szorulnia.

Azután az a 300–400 frt készpénz fizetés, lakás, fa, kert, földjáradóság faluhelyen sokkal több ám, mint városban 1000 frt fizetés. E tekintetben a városban élő hivatalnokoknak nagyobb okuk van a panaszra. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a tanitói állások jobb javadalmazása nem volna méltányos dolog. Elismerjük, hogy a tanitói fizetés általában nincs arányban a tanitók által teljesitett erős és nagy munkával. De türelemmel várnunk kell és reménykednünk a jobb jövőben. A nyugdij ügye — a tanitók kivánsága szerint — még az idén rendezve lesz. A jövő meghozza a többit is!

Muraközben egy, valóban nagy baj van a tanitói fizetések körül. Ez a fizetés rendetlen kiszolgáltatása. Ismerünk nem egy tanitót, aki egy, sőt másfél év óta nem kapta meg fizetését. Olyan vidéki tanitó meg alig van egy-kettő, akinek a község egy félévi vagy pár havi fizetéssel ne tartoznék. A közigazgatási bizottság minden egyes esetben azonnal segit a hozzá fordulók baján, de a tanitók csak ritkán fordulnak oda, mert ezzel ellenségeket szereznek maguknak a községben. Inkább türnek és várnak. A falusi biró kezéből okvetlen ki kellene venni a tanitó fizetésadását. Ez amugy is az iskolaszéki gondnok dolga. A tanitói fizetések rendes kiszolgáltatása körül különben nagyon sokat tehetnének a jegyző urak is; s tesznek is azok, a kik a népnevelés ügyét szivükön viselik.

A legrégibb ország.

(Alkalmi közlemény.)

Az északi földöv alatt fekszik egy ország mely azon irányban terjed, hol a nap lehajtja aranyos fejét s bibor vörös palástot sző az elhagyott vidékre. Ezen ország egy kies boldog, ismeretlen tartománnyal határos. Nagysága, — mint-hogy mind az ót világrészre kiterjed, — kétséges. Lakosainak száma a naponkénti bevándorlások miatt nem határozható meg, mert kik ezen birodalomba egyszer bejutottak, azok örökké élnek. Lakosai beköltözöttek, vegyes nemzetbeliek és vallásuak.

Az ország belsejében néhol alacsony mohlepte, máshol magas tengernyi virággal illatozó

dombok emelkednek, itt-ott mesterséges faültetvényekkel; a halmok között kisebb-nagyobb terjedelmü sirok huzódnak el, melyek részint üde zöldszinü pázsitszőnyeggel vannak fedve, részint pedig egészen csupaszok; az ide kivánkozó, vagy kényszerüségből ide költöző lakosok befogadására.

Klimája zordon, fölötte gyakori mogorva felhők tornyosulnak, melyekből a sóhaj, fájdalom és bánat záporkönnyei hullanak alá a lakosok hajlékaira.

Az állatvilág az ország nagyságához képest semmi. Csak egy ijesztő madara van, mely e birodalmat látogatja, s félelmes hangjával még a más országok lakóit is rettegésbe hozza! Növényzete néhol buja, néhol kopár és sivatagnak mondható. A látogatók a viruló és zöld növényeket leginkább emlékfüzérekre alkalmazzák a lakások homlokzatán. Ásványország a kielégítő.

Ezen országok lakosai a mai országok lakóitól abban különböznek, hogy mindnyájan süketek és némák, azonban mégis jelentékeny lelki hatással társalognak a hozzájok jött idegen látogatókkal. Kényelmes, pompás és izlésszerü palotát itt senki sem állit fel magának; mindenki egyenlő terjedelmü és egyszerü hajlékban lakik, oly zárkozottan, hogy még kedves szomszédját sem ismeri.

E haza polgárai egymással békében és nyugalomban éltek mind ez ideig, semmiféle szenvedélyek és indulatok a lakosokhoz nem férhetnek. Munka, fáradság nélkül teljes megelégedés keblén nyugodnak mindaddig, mig egykor felséges urunk szózatára mindnyájan tovább fognak menni egy, még ennél is jobb s boldogabb hazába.

Az ország belsejében a vig lakomák, örömünnepek, családi mulatságok, szigoruan tiltva vannak; még a látogatók ajkain is a szomoru és édesbüs dallamu énekek hangzanak, még akkor is, midőn uj lakost telepitenek le a néma birodalomba.

Rangra nézve valamennyi egyenlő, egyenjuguak s azért köztük a béke háborítatlan. Törvény nem kell nekik, mert nincs vétkes, vagy bünös, ki társaikat valamiben megsértette volna.

Ezen boldog országra nagyon könnyen rátalálhatni, kedves olvasó. Mindenkelől sok — részint rövid, részint hosszu — ut vezet hozzá. Az utazás mondható semmi kellemetlenséggel sincs összekötve és gyorsan véget ér. Midőn a kocsi, vagy vezető kisérők megállanak veled a birodalom főkapujánál, egy bánatosan hivó kis harang töri meg a kisérők zokogását, s egy parancsoló hang ezt kiáltja: szállj ki a kocsiból, vagy lépj le kisérőid kedves karjairól, itt vagy óhajtott honodban, foglald el számodra kijelölt házadat s az örök béke uralkodjék veled!... Ezután bucsut vesznek tőled, s ott hagynak a viszontlátásig egyedül e rendes honodban....

Czimere ez óriási országnak, kereszt, kialud szövétnekkel. — Neve temető.

W. B. A.

CSARNOK

AZ APÁCZA.

(Ballada.)

Múlik a hajnal,
Reggeledik már,
A ragyogó nap
Fölkele immár.
Fénylik a zárda
Tornya, keresztje.
Napsugaraktól
Lett szine sárga.
— Rácskapu rajta —
Régi a zárda,
Sok szerető szív
Van bele zárva.

Ámde ma reggel
Nyilik az ajtó,
Ifju apácza
Rajta kilebben
...Nem vala más mint
Börtöne oltan.
S fáj a szivének
Válni bucsutlan:
Gyenge sóhajjal
Visszatekintett,
Köny pereg arczán,
Ilyen az angyal.

„Zord falaid közt
Béke lebegjen,
Mert ezután nem
Látsz soha engem.
Szép szeretőm vár
Lent a folyóná',
Gondolom, értem
Nyugtalan ő már.
»Vele viz-z engem
Messze vidékre,
En leszek ottan
Kis felesége...«

Mint oda ére,
Senki se' volt ott,
Im hevesebben
Ver vala vére.
Lopva körülnéz,
Semmi jelenség;
„Tán..? Lehetetlen,
Hü vala mindég.
Mondta, lelem majd
Itt e bokornál;
Szökve siettem,
A szerelem hajt.
S nem jöve még sem
Tán akadályok
Léptek elébe...
Nem lehet álnok!..«

Zárda zaját a
Szél oda hozza:
„Mária elünt!
Merre?... Ki látta?“

Hol keresik már,
Hallja szorongva:
„Nincsen-e fön a
Zárda toronyba'?!“
Mostan a lárma
Csilagul, aztán
Mint a vihar zúg:
»Gyorsan utána!«

„Mint meneküljek?
Észre vevének!..
Árva fejemnek
Vége szegénynek!..
Már a sereg kinn
A kapun és nem
Jön szabaditóm...
Már ide ér, im!..
Visszamegyek!.., Nem!
Szivem alatt a
Gyermek a létnek
Rég jelit adta.
Bün sulya terhel
Engem előttük...
Jaj! hova fussak?..
Ég Ura rejts el!...“

É zre vevé most,
Játszi halacskák
Viz fenekére
Mint csalogatják.

„Rajta! Leszállok
Hát közibétek;
Itt hagyom ezt a
Csalfa világot!..“

Viz befogadta,
Vissza nem adta,
Lett siri ágya
Hűs, puha habja...
Ott a sereg, de
Ót folyam árja
Lágy lepelével
Búgva befedte.

* * *

»Lám a szivérzés
Megtöri még a
Zárda szigort is,
Itt van a példa.«

Mint letekinte,
Mond az apátnő,
Parti virágot
Hintve az Innbe.

...Késve, de mégis
Megjöve itja,
Késve: a népet
Látva, gyanitja...
Szól: „Te helyetted
Zárda magányba
Költözni, érted
Hogy vezekeljek.“

Szengiótti & Gyula

KÜLÖNFÉLÉK.

— *Főispán ur ő* méltósága e hó 24, és 25-én Csáktornyán időzött s a szolgabirói hivatalnál a szokott évi vizsgálatot tel jesitette. Főispán ur 25-én a déli vonattal távozott városunkból.

— *A bormérési jogot* Csáktornya városa három évre (1890-1893) e hó 22-én bérbe vette évi 10,607 frt 24 kr. évi bérösszegért az államtól.

— *Zalavármegye virilistái vidékünkről.* A megyei igazoló választmány Zalavármegye legtöbb adófizető bizottsági tagjának névsorát az 1890. évre egybeállitván, az a törvényhatóság október havi rendes gyülésén terjesztett elő. Vidékünk virilistái a következő sorrendben szerepelnek a névsorban: 2. gróf Festetics Jenő, 34. Mataszovics István, 43. Dr. Krasovecz Ignácz. 47. Hirschmann A., 55. Szele Ignácz. 61. Peczek György, 88. Varga János, 93. Berg Bódog 98. Sabó Imre, 104. Neumann Mór, 105. Hergár István. 115. Ziegler Kálmán, 117. Vrana Frigyes. 137. Gadó Mátyás, 142. Molnár Elek, 144. Mayer Salamon, 160. Morandini Bálint, 165. Schenk János, 187. Kollay Jeromos, 191. Szakonyi Zsigmond, 194. Nusy Mátyás, 204. Pulay Zsigmond, 206. Hochsinger Sándor, 210. Zozoly Ferencz, 232. Pecsornik Ignácz, 245. Zakál Henrik, 250. Neumann Miksa, 252. Vollák Rezső, 254. ifj. Szeivert Antal, 255. dr. Schwarcz Albert 258. Szirtey György, 259 Todor József.

— *Az ormosi* (verhovlyáni) óriási szőlőtőkét megszedték. Kérésünkre megszámlálták a termést. Leszedtek róla 2775 fürtöt. Ide számitva a sok látogató által elvitt fürtöket (legalább is 100 at,) az egy szőlőtő idei termése mintegy 2875 fürtöt eredményezett. Babits uram 7 tőkéjét 4 ember 2 és fél napig szedte. Az eredmény a hét tőke után 10 akó must lett. Ez a község többi szőlő-gazdájára kissé boszantó. Mert p. o. mig a plébánia Margit hegyi 3 holdas szőlejében csak 12 akó bor termett, addig Babits 7 tőkéje 10 akó bort adott. Babits uram nem is adná 7 tőkéjét a plébánia 3 holdas szőlőjéért!

— *Zongora tulajdonosok figyelmébe.* Koppas M. zongoragyáros november hó elejével jön hozzánk.

— *A Dráva áradása* következtében megromlott varazsdi vasuti kisebb hid annyira meg van rongálva, hogy a közlekedés csak gyalog-áljárás által lehetséges. Ugyanis a hidon innen megálló vonatról egy ideiglenes bürün át gyalog kell megtenni az utat a hidon tul álló vonathoz, amely az utasokat a varazsdi állomásra beviszi. A hid oly nagy mértékben meg van rongálva, hogy hetekre lesz szükség, mig a rendes közlekedés megnyilik. A hid egyik középső oszlopa meg van hajolva s összeroskadástól tartanak. A megrongált hid könnyen végzetessé válhatott volna az egész vonatra, mely majdnem az eszéki, Drávába repülő vonat sorsára jut, ha az őr ideje korán nem figyelmezteti az állomásból már már kiinduló vonat személyzetét a veszélyre; az egész utazókkal megrakott vonat menthetlenül a Dráva áradásába zuhant volna le.

— *A csáktornya-ukki* vasut épitését e héten C-áktornyán is megkezdik, még pedig a temetőnél. A képezde kertje mentén addig nem fognak a földmunkálatokhoz, amig a közlekedési miniszterium nem válaszol a közoktatási miniszterium átiratára. Ugyanis a közoktatási miniszterium átiratilag megkereste a közlekedési miniszteriumot, hogy az uj vasut lehetőleg ne szelje a képezdei telket középen, ami által mintegy 3 holdnyi terü'etet veszitene a képezde s a telek szabályos alakját is elveszitené.

— *MEGYEI HIREK.* Tamás Ádám letenyei birtokos 130 ezer forintért megvette az Orsics féle birtokot. — Sauer Jenő nyug. vasuti főfelügyelő e hó 13-án Nagy-Kanizsán elhunyt. — A csáktornya ukki vasut engedélyese és épitője (a müncheni Localbahn Actiengeselschaft) megkereste a törzsrészvények aláiróit, hogy az alárt részvények 25%-át e hó 23-áig fizessék be. — Németh János aranyodi lakos egy tollkéssel testvérét Józsefet dulakodás közben agyonszurta. — Keszthely vidékén a szarvasmarhák járványos száj- és körömbetegsége szünőfélben van.

„THE GRESHAM“ életbiztositó-társaság Londonban. Ausztriai fiók: Bécs Gisellastrasse 1. a társulat házában. Magyarországi fiók: Budapest Ferencz-Józseftér a társulat házában. A társulat vagyona 1888. junius 30. 102 846222·47 frc. Evi bevétel ju alékok és kamatból 1888. évi junius 30. 19.161.298.73 frc. Kifizetések. biztositási és járadék szerződések után és visszavásárlásokért stb. a társulat fennállása (1848) óta 205.153.010·— frc. A lefolyt tizenkét havi üzlet-időszakban a társulatnál 50.971150·— frc-ról szóló ajánlatok nyujtattak be és ezzel a társulat fennállása óta benyujtott ajánlatok összege 1.561.757 689 — frcra emelkedett. Előrajzok és dijszabások melynek alapján a társulat a kötvényeket kiállitja, valamint bevallò-ivek ingyen szolgáltatnak ki az osztrák magyar birodalom nagyobb városaiban tartózkodó ügynök urak és az osztrák és magyar fiókokáltal.

IRODALOM.

— *Az orgonajátek* gyakorlati tankönyve jelent meg legközelebb Pécsett, szerzője Németh Béla ügyvéd. E könyv egy eddig nem használt, de felette könnyü módszerrel tanitja meg az orgonajátékot s vele együtt a zeneharmoniai ismereteket s akként vezeti a tanulót, hogy képes legyen saját zeneeszméit önállóan tovább kifejteni és a billent tyüzeten otthonias kellő jártasságra szert tenni. Megrendelhető a szerzőnél Pécsett 1 frt 50 kr. beküldése mellett, bolti ára 1 frt 80 kr.

— Ujpesten, Erschinger János gondos szerkesztésében most október hó elsején „Fatenyésztési Lapok“ czimen igen érdekes tartalmu és csinos kiállitásu lap indult meg, mely czéljául tüzte ki a vasuti vonalak, a hegylejtők és utak befásitását, valamint a faiskolaügy, fatenyésztés, gyümölcsészet és kertészetet gyakorlati alapon —

és a tárgy könnyebb megérthetése czéljából számos illustráczióval ellátva — elömozditani. A lap mellé „Tárcza“ mellékletvan csatolva, melyben a kertészeti és gazdasági irók, a szakegyesületek tisztikarának, a kertészet és gazdaság terén érdemeket szerzett férfiak életrajzai és arczképei lesznek közölve, továbbá a szakiskolák és mintafaiskolák és minta-kertészetek irásban és képben ismertetve. A lap megjelenik minden hó 1-én és 16-án 1½—2 nagy iv terjedelemben és előfizetési ára egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr. és negyedévre 75 kr. Az előfizetések a szerkesztő nevére Ujpestre küldendők.

— Mikszáth Kálmán munkáinak füzetes kiadásából megküldötték nekünk Révai testvérek, mint e vállalat kiadói a 10—11 füzeteket. E füzetekben a második kötet befejezését és a harmadiknak első iveit kaptuk meg, ugy, hogy most már „Az apró gentry és a nép“ teljesen fekszik előttünk és megkezdhetjük a „Nemzetes uraimék“ czimü nagyobb szabásu, regényszámba menő munka olvasását. Mikszáth munkáinál az élvezet egyforma és a füzetek legtöbbje az egyes müvek közt szabnak határt, de semmiesetre sem abban a gyönyörüségben, mit az ő tolla alkotásainál önkénytelenül is érezünk. Révai testvérek érdemét e füzetes vállalat megindítása körül elég gyakran méltányoltuk, de a midőn a füzetek oly gyors egymásutánban, oly páratlanul szép kiadásban halomszámra látjuk gyülni asztalunkon, az elismerésnek legelőbb azzal akarunk kifejezést adni, hogy olvasóinkat a vállalat tömeges pártolására buzditjuk. Egy-egy füzet 35 krba kerül és a diszkötésü kötet csak 3 frtba. A kiadók úgy az egyes füzetekre, mint az egész sorozatra is elfogadnak előfizetéseket, miért is ez iránt legczélszerübb egyenesen hozzájuk fordulni. (Révai testvérek kiadóhivatala Budapesten IV. Váczi utcza 1.)

— *Magyar-Horvát és Horvát-Magyar* zsebszótár, szerkesztette Margitai József. Mind a két rész megjelent. Ára kötve 1 frt 60 kr. Füzetenként is kapható Csáktornyán Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

— Előfizetési felhivás ily czimü müre: Történeti egyveleg Alsó-Lendva s tágasb vidéke történetéből ugy egyes tört. alakok életrajzához sat. hiteles források alapján összegyüjté E. Dervarics Kálmán kir. aljárásbiró. A mü körülbelül 15 ivre fog terjedni; kiállitása diszes alaku leend uj betükkel s egy-egy példánynak ára 1 frt 50 kr; a müvet érdekessé teendi Alsó-Lendva mezővárosnak s várának fényképi utáni látképe. Az előfizetési pénzek beküldési ideje f. évi november 1-ig tüzetik ki, mindazok tehát, akik a fenti hiteles tört. adatokat birni óhajtják, felkéretnek, hogy az előfizetési pénzeknek beküldését mielőbb eszközölni sziveskedjenek, — hogy a nyomtatandó példányok mennyisége iránt tájékozhassuk magunkat. — Az előfizetési pénzek Farkas János kiadóhoz Alsó-Lendvára küldendők.

— *Uj zenemüvek*. Bodó Alajos fiatal zeneköltőnktől ismét egy füzet magyar eredeti népdal diszes kiadásban jelent meg, a füzet Vidor Pálnak van ajánlva és 10 szép dalt tartalmaz. Ajánljuk a zenekedvelő közönség figyelmébe Kapható és megrendelhető „a Budapesti zenemü“ kiadóhivatalnál (Ninevurm A.) Károly-utcza 3. sz.

— **Értekes jutalmat**, nagybecsü uj könyveket diszkötésü müveket és kiváló munkákat nyerhet a „Magyar szemle,“ e kitünő szépirodalmi heti folyóirat minden előfizetője, a ki a kedvelt s rendkivül érdekes lapnak „Játék“ rovatában közölt talányok megfejtését beküldi. Egy-egy ily jutalom néha sokszorosan fölülmulja a lap előfizetési árát. S e gazdag mulatságos rovaton felül a „Magyar Szemle“ mint a legmagasabb irodalmi igényeket is teljesen kielégitő hetilap oly sok élvezetes családi olvasmányt nyujt, hogy a hosszu téle estékre minden müvelt családnak a legkellemesebb szórakoztatóul ajánlható. A „Magyar Szemle“ kiadó tulajdonosa Kaczvinszky Lajos, a kipróbált ujságiró, szerkesztője pedig Rudnyánszky Gyula, kinek neve elég biztositék arra nézve, hogy a „Magyar Szemle“ a legjelesebb irók és költők közleményeivel oly dus tartalmu, hogy az elő irodalmat a legteljesebb s igazán méltóan képviseli. Meg is kedvelte a közönség gyorsan és ma már az egész országban ugy elterjedt, hogy törekvése még az eddiginél is pompásabb tartalmával sikereit állandóakká tenni. Melegen ajánljuk mindenkinek, hogy kérjen a Magyar Szemléből mutatványt, mert akkor bizonyosan előfizet rá. A „Magyar Szemle“ előfizetési ára félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. A kiadóhivatal (Budapest VI. ker. uj-utcza 14) készséggel küld mutatványszámokat.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF.

VI. TEČAJ | VU ČAKOVCU 27 ga OKTOBRA 1889 | BROJ 44.

Uredničke pisarne:
Glavni pijac, fraterska hiža, lêvo na kondignaciji. — S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto . . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 frt
Na četvrt leta . . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, „Dolnjo-Medjimurske šparkasse“ i „Podpomagajućega družtva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga družtva“.

Pripravljanje jabučnice.

Tučenje i prešanje jabukah poznata nam je stvar, osobito se bave s ovom granom gospodarstva naši gornji Medjimurci. Nu naš Medjimurec preša jabuke samo zato, da bude imal napitka za težake ter da nekaj vina prišpara. Istina, i to je nekakov dobitek, nu drugi narodi n. pr. Nemci dobivaju iz jabučnice vnogo vise hasna, nego vezdašnje vrême Medjimurec od vina. Oni ga znaju bolje pripravlti i čuvati, nego naš človek.

Rečimo anda nekaj od pripravljanja dobre jabučnice!

Za dober mošt prikladne su sve rezko sladke jabuke i hruške sladko-trpke. Za prešanje odredjeni sad nesme na drêvu podpunoma dozreliti, kesno zreleći tvrdi sad pak mora se pred prešanjem 30 do 40 vur na suhom mestu stati pustiti, da ga zrak i toplina osladi. One fine hruške, koje gospoda pri stolu svojem troše t. j. puternice, nisu dobre za prešanje, ar preslabi mošt daju.

Na 3 hl. jabučnice računa se navadno 10—12 centov sada, negdi negdi računaju samo po 8 centov a pomenjkanje s vodom dolêvaju. Ovo do êvanje s vodom nije dobro, to samo gdekoj sad trpi

Sad mora se pred prešanjem zbirati, nečisti oprati a gnjili odstraniti. Izprešan mošt spravlja se vu dobro očišćeni i ožvepljeni lagev, koj se je predi dobro poparil. Dobro i čisto prešanoga sada mošt vu takovom lagvu brzo kipi ter dosligne 8 i 10 gradušov Reamura. Čuvanje jabučnice i baratanje s njom vu pivnici isto je, kak i s vinom, samo je s ovom ipak menje brige Pretočiti moči ju je taki po kipenju, nu jakše fele jabučnice pretaču se stopram vu feb uaru ili v marcijušu.

S vodom pomêšanu jabučnicu nije dobro pretakati, ar pri tom preveč oslabi i jako se pomêta. Pripeti se, da je jabučnicu treba popravljati, osobito onda, ako je ova od takovoga sada napravljena, koju je veter s drêva stepel. Popravljanje jabučnice se isto tak predvzeme, kak i popravljanje pravoga vina.

Glavna ingredjencija za popravek jabučnice je to: fini bêli ili žuti cukor. Zadobiti dober i jaki mošt jabučni, dene se vu 200 litrov 20 kilogramov cukora. K tomu je dobro pomêšati stanovitu meru cognaca, ar ovaj da jabučnici dobru vu godnu duhu.

Iz jabučnice moči je takaj jako dober šampanjer napraviti. K tomu vzeme se na 40 litrov jabučnice 2 litra cukornate vode, pol litra finoga vinskoga octa i 60 gr. praška od vinskoga kamena; ovo se sve skupa dobro pomêša i mirovati pusti 24 vure. Vezda se pretoči vu šampanjerske flaše, vu koje smo predi vu svaku 6 gr. sode bikarbone deli. Flaše dobro se začepe i s drotom čepi povežu ter ovak na hladno mesto sprave

Da se jabučnica neizkvari, dobro je vu vinovici rezpušćeni salicil vu nju pomêšati. Na 1 lit. dosta je 0.1 gr salicila. Da se pak jabučni mošt nebude vlekel, zato nekoji mêšaju stanovitu meru vinskih droždjah.

Vlečenje jabučnice, kak takaj i vina, vrači se s tak zvanom španjolskom zemljom i to na sledeći način:

Vzememo 100 gr. ove zemlje, sdrobimo ju na prah, praha s vodom nakvasimo i na to onda vlêjemo vina ter v jednoj posudi puščamo 12 vur, pa se do bo prekvasi. Ovak prekvašena ova smesa pusti se v lagev na preto enu jabučnicu ter se dobro pomêša. Za 24 vure sedne se španjolska zem ja sa svom nečistočom na dno lagva i vezda smo rêšili mošt od skvarenja (vlečenja), ako ga lêpo vu čistu posudu pretočimo za par danov.

Sk slu jabučnicu moči je takaj vračiti s dodavanjem cukora, ugljične kiseline i alkohola, nu takov skisli mošt najbolje je na ocet p eobrnuti.

Proti plesnivoći, tak zvanomu vinskomu cvêtu najbo'je obranimo jabučnicu, ako lagev čisto pun držimo i plesnivoću doli spuhnemo tak dugo, dok je nebude. Nemški narod, koj se nemore hvaliti tak s dobrim i dragim vinom, kak mi, pripravljaju jabučnicu mesto vina, vu tom pak su tak

daleko došli, da znaju napraviti jabučnicu, koja je vu jakosti, dobroti a i vu ceni s našim boljšim vinom. Da bi si Medjimurci malo više truda dali okolo pripravljanja i spravljanja jabučnoga mošta, to bi si vnogu škodu s tom manipulacijom nadomestili, koju njim vu novije vréme perenospora i phylloxera vu goricah tak jako prouzrokuje.

ZABAVA.

JAGAR IVAN.

Blizu Németh Uj vára (Gühsing) leži jedno prijazno i bogato selo. S jedne strane toga sela su šumske visine, a s druge strane se na daleko proteže plodna lěpimi vrti obilna dolina.

Baš je nedelja, jedno leto pred bosanskom occupatium; vu lěpom friškom letnom jutru, vu tihom miru, krasni del božjega lěpoga sveta leži okolica i selo pred očmi.

Iz daleka se čuje vesela narodna mužika, gusle, cimbal i klarinet pošilaju svoje vugodne glase vu nedeljni mir; zmes se čuje huškanje, pucanje pištolah i glas zvona vu turnu. Svatbena družba se približava k cirkvi. Sve je veselo, sve kriči i hušče od veselja.

Na jedinoj zaručnici nije videti veselja, ona je ravnić nakinčena, ružami obložena i stranom vu svilu odevena, ali glavicu svoju nediže veselo vu visinu, njezino modro oko se od veselja i sreće nesveti i skoro bi reči, da joj je više plač vu misli nego smeh.

Ona nesledi nagnutju svojega srdca, nego volji svojega tvrdokornoga otca; njezino telo ravnić ide vu cirkvu, ali njezino srdce ostaje vani.

Gore na brežuljku, na kraju šume stoji vu senci jednog hrasta, na isti naslonjen, jeden jagar, čvrst i jak sin šume, te gleda začudljen, sprekrštenimi rukami dole vu selo.

On sluša muziku, ali svaki glas iste je njemu bodež vu srdce. On vidi lepu zaručnicu proti cirkvi stupati, strašna bol ga spopadne, te mu srdce stisne, kak da bi ga hotelo zagutiti; bila je njegova draga, koja bu se sad s jednim bogatim poljodelca sinom za celo svoje življenje spojila, a njega, siromaškoga jagarskog pomočnika, kojemu je vernost obečala, te koj je njoj od srdca i iskreno bil celom dušom nagnjen, njega sad ostavlja.

To medjutim nije ništ novoga; em je celi svet jeden Theater; orde veselje i neobuzdano huškanje i popevanje a odmah poleg se človečansko srdce krči od boli i plače od žalosti.

Svatbeno družtvo je vu cirkvu stupilo, vani je prestala halabuka i huškanje. Jagar onde gore obrne pleča selu te upravi svoje korake kroz šumu; njegovo oko, koje je drugač navadno veselo i jednako okolo gledalo, je sada k zemlji obrnjeno, pak poleg svega toga on nevidi trag divljačine a njegovo drugda oštro vuho nečuje kak srna kroz šumu bežeći štropoče; on se zadubil te misli na nevernost. na lažnu ljubav i duboka žalost mu puni prsa. Tvoje modro oko bila je kvanljivost, tvoja vusta bila su laž, mojoj senji je kraj, a moja vera je tekoj na koncu; ovako vu sebi misleči stupa dalje po šumi, kojoj je viščkrat svoju sreću znal poveriti, a kojoj denes samo od tuge i žalosti pripovedati more.

Već je sunce visoko; svati vu selu su već okolo stola, gde se vu veselju goste i popevaju.

Naš jagar stupi vu jednu csardu vu šumi.

„Bog zvami gospon Ivan“! Pozdravi ga prijazno stari krčmar vu csardi.

„Bóg zvami“! Odgovori Ivan; koliko krat se je ova dvojica prijateljski brbljajuć medjusobno zabavljala, na večer pred lesom i vu jutro posle lova. Zabavljali su se spominajuć se o šumskom življenju, o ljubavi i sreći, o lepoj Marci, o njezinoj dobroti, vernosti i stalnosti.

Denas se taj spomenek nekak neda; staromu nikak nemre iz vust, on zna sve, pak mu se neče, da Ivana. kojega je rado imal, još bolje raztuži; Ivanu, pako se skoro hoću prsa razdrapiti, ali o tom govoriti neče, nikaj negovoreči izpije svoju kupicu do dna, ter se odmah zatim stane.

„Zbogom krčmar“! veli, „Mi se valjda više nebudemo videli, ja orde nemogu dalje ostati, ja sam još mlad, pak idem sveta probat idem med soldate; mozbit budem onda, kada bum od ovog mesta daleko, vu kojem sam mislil srečen postati, mozbit budem onda mogel na sve pozabiti. Zbogom ostajte„ !

Dalje sledi.

Emanuel Kollay.

Pesma.

Za dušni dan

Človek je od žene rodjen,
Kratko časa tu živi,
Ar trplenje je veliko,
Malo pak veseli dni.

Teškoča je njegva hoja,
Nenajde on tu pokoja.
V plaču se na svet rodi,
S plačom sveta zapusti.

Kakti trava on priraste,
Precvete kak rožni cvet.
Hitro njega smrt pobere,
Nit ga bilo, nit ga opet.

Duša se k Bogu povrne,
Telo v hladen grob zagrne,
To se dogodi svakomu,
Staromu tak i mladomu.

Kristuš je življenje na e
I prebladana je smrt.
Dušu Jezus k sebi vzeme
Telo zhrani v božji vrt.

Blago nam ki dobro znamo,
Z mertvimi k Bogu demo,
Za pravične je od tod,
Sveti raj, veseli pot.
Pokojni su dokončali
I delati su prestali.
Gospon je k sebi pozval,
Da bu njima plačo dal.
Rečemo mi svaki svojim,
Njiva tela naj v pokoju.
Duše pak zročimo mi
Danas božjoj milosti.

Kaj na svetu človek seje,
To bu tam po smrti žel.
Kaj je dobroga napravil,
Bu veselo sobom vzel.

Srečna je tam svaka duša,
Koja tog sveta zapušča,
Ka krivice nepozna,
Dosta dobrih del ima.
V večnosti bu sve odkrito,
Kaj skrivnoga je očito,
Vse bu človek tamo znal,
Kada bu pred Bogom stal.
Kad su zvoni zamučali,
Živim suze su vsušili,
Mrtvim pak je spomin prcč,
Mesto se nepozna več.
Zato danas se spomenite
I za duše Boga molte.
Danas vam je takov dan,
Dušicam za spomen zbrau.

Blago svim pravičnim mrtvim,
Ki v gosponu vmerjeju,
Jer svi oni k svomu otcu
Prav počivat ideju,
Vse posvetno premoženje,
Ar je mrtvim zela smrt,
Deske štiri njim ostale
Ali pak rastergan prt.

Zdignula jim sva lepota
I minula sva dragota,
Svete čednosti samo
Njim vu večnosti cvetu.
Naj bu človek stari al mlad,
Neobrani se smrtnih vrat,
Kratek je življenja god,
Od tod se kaže nam pot.

Pozdravieni vi pokojni
Mir i pokoj Bog daj vam!
Naši sosedi negdašnji
Pak pripravte prostor nam.
O Gospon svim vernim mrtvim
Večni mir i pokoj daj!
Naj počivaju v pokoju.
Večna svetlost, sveti raj!

Njiva tela v zemlji spiju,
Duše v tebi naj žviju.
Doklam tvoj mogučni glas
Bu k vstanjenju zbudil nas!

Laczkovics Tamás.

KAJ JE NOVOGA?

Vmirajući kralj.

Kak novine glas donašaju, za koj čas bude jeden mesec od kraljev europejskih. Portugalski kralj najme nahadja se na umoru. Telegram od 17-ga oktobra veli, da je kralj već čisto izvan sebe a i doktori neznaju daljnje pomoći najti. Moguče je anda, dok ovi redki v naših novinah naštampani budu, da je do toga portugalski vladar mrtev i pokopan. Smrt se na nikoga neobzira, ona jednako haraći tak maloga, kak velikoga, siromaka, bogataša, njoj je sve to jednako! — Telegrami glas donašaju, da je portugalski kralj 21 ga o. m. vumrl, na žalost svojih podanikov.

Nevolja vu varmedjiji udvarhelyskoj.

Izvešče podžupanskoga ureda varmedjije udvarhelyske daje jako žalosten kip o gospodarstvu i materialnom stanju ove varmedjije. Izveče ovo govori o siromaštvu 42 občinah, koje je tuča tak potukla, da je stanovničtvo tih občinah izvrženo najvekšoj nevolji, gladu. Vnogomu nije čisto nikaj za tubom ostalo, tak, da neima niti jednoga zalogaja kruheka. Varmedjinska skupčina odredila, da se ima za ove nevoljnike skrbeti, da od glada nepogine.

Izvoz svinjah.

Poznata je stvar, da Nemci zvan neizmerne vrožine svakovrstne robe i svinje na veliko izvažaju iz naše domovine. Nezdavnja t. j. ljetos hoteli su uvoz naših svinjah prepovedati ter su obustavili uvažanje naših pajcekov i gicov. Ali njim je brzo zaselo; nisu naškodili nam, nego sebi! Gradsko poglavarstvo vu Münchenu zaprosilo je najme, da se nabrzo naj ukine naredba, koja brani magjarske svinje uvažati. Hm, braća Nemci su mislili, da budu i prez nas mogli fal karmanatline jesti.

Steklina.

Još vu mesecu septembru vgrizel je stekli pes vu Budapešti Fekete Andrašovu 5 lět staru kčerku Zofiku. Rana devojčice čisto je od onda zarasla i roditelji mislili su, da neima nikakove pogibelji. Nu ovih danov

nastalo je devoj ici zlo, počela su se kazati znamenja stekline i za kratki čas predrla je iz nje steklina vu podpunoj meri. Obranbeno družtvo dalo ju je odnesti vu špital svetoga Janoša, gde nesrečna devojčica vu strahovitih mukah preminula.

Karagjorgjević.

Ovaj bogati srbski knez Karagjorgjević, koj ima vu nišoj domovini svoja imanja a vu Temesváru stanuje, ter od vnogo lět na to špekulira, kak bi mogel vladar srbski postati, počel se vezda na novo gibati. Držal je s nekojimi srbskimi kolovodjami politićkimi dogovor, potlam kojega odputoval je vu Cettinje, gde hoće pričekati začetek njegove akcije glede prelobljenja trona. Kad je god stvar, Karagjorgjević more vezda mladomu kralju Šandcru jako velike neprilike napraviti.

14 i 25. §.

Onaj nesrećni 14. i 25 paragraf, koj je vu našoj domovini toliku larmu i graju zdigel, prouzrokoval je i drugačkih nesrećah, ne samo vu politiki. Ovak n. pr. prouzrokoval je veliku nesreću Nyiliczay Géza zvanomu činovniku jednoga peštanskoga osigurajućega družtva. Nyiliczay bil je strahovito nezadovoljen s nesrećnimi ovimi dvemi paragrafi i zato tak je bil na ministerpresidenta Tisza Kalmana rezčemeren, da mu se je pamet pomešala i on vezda posvud išće Tisza Kalmana da ga na rečin pobere zbok tih paragrafov.

Kraljičin vilingrad.

Naša kraljica Elizabeta vu velikoj žalosti za izgubljenim si sinom, išće vračtvo za ranjeno srce, išće mesto, gde bi mirno svoje žalostne dane sprevadjati mogla. Pri tom najbolje joj se je dopala insula Korfu vu Grčkoj gde si vezda zidati da palaću takovu, kakovih je malo na světu. Palaća ova zidje se na jednom brežarjku, koj se vu morje spušći, a koštala bu nekoliko milijunov forintov. Ovak želi kraljica naša daleko od svojih orsagov i narodov dane žalosti sprevadjati.

Car vu Berlinu.

Šandor mogući cesar svih Rusov, koj vu prevzetnosti svojoj misli, da je on već gospodar cele Europe, ipak se je tak ponizil, da je prve polovice meseca oktobra pohodil nemškoga cesara Vilmoša vu Berlinu. Vu stanovitih krugih pogovara se, da je tak dolazek, kak i prijetje cara dosta hladno bilo; nije ilo opaziti onoga pravoga oduševljenja, koje se pri pohadjanju t. j. pri zestanku dobrih i pravih prijatelev drugač opaža.

Zona telegraf.

Naš minister Baross Gábor komaj je vpelal zonatarifu pri železnicah, već je nakanil pak nekaj novoga za poleščisu stanovničtva vpelati. On hoće najme isto takovu tarifu (cěnu) vpelati pri telegrafičkom uredu, kak je pri železnici, tojest, da bude cěna brzovlenja faleša ter, da se s tim uredom i najsiromašneši stanovniki služiti budu mogli.

Veliki jelec.

Ima ljudih, koji su mogući izvanredno velike porcije pojesti i popiti. Tak novine pišu, da se vu francuzkoj vojski vezda nahadja jeden konjanik Herbert zvani, koj je mogući k jednomu obroku pojesti 17 tanjirov juhe, 7 funtov mesa, pol funta sira, dva funta kruha a k tomu popije 15 flašah vina.

Nova izložba.

Iz Amerike već zdavnja dohadjaju glasi od světske izložbe, koju amerikanci k ljetu urediti nakanjuju. Ova nezna se, jeli bude vu Chicagu, Set. Luisu ili vu Newyorku, svi ovi tri varoši bore se za prvenstvo, nu občenito je mišljenje, da bude izložba ipak vu Nevyorku. Pripovedaju, da bude ova amerikanska izložba tak bogata i tak sjajna, da bude ljetošnju parižku izložbu vu vsemu daleko nadkrilila Koj ima peneze, bude se o tom lehko osvedočil.

Kaj je vreden csárdás.

Da naš magjarski narodni tanec »csárdaš« i vu izvanskom světu ima svoju vrědnost, to nam zasvedočava okolnost, da su ga i amerikanci tam prěk Atlanta obljubili ter želeći se ga nagledati, poslali su iz Newyorka Biringer zvanoga predstavljačkoga direktora, da bi jim dopelal nekoliko magjaricah dobrih plesačicah. Biringer odpelal je iz Budapešta osem gjegjernih magjarkah koje budu šest mesecov amerikance s csárdásom zabavljale a plaća jim zato bude svaki mesec izvan putnih stroškov punih 200 forintov.

Gabonaárak. — Cena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7	30 — —
Zab	Zob	6	75 — —
Rozs	Hrž	6	— — —
Kukoricza	Kuruza	5	05 — —
Árpa	Ječmen	6	— — —
Fehér bab	Grah beli	6	75 — —
Sárga »	» žuti	6	— — —
Vegyes »	» zmešan	5	— — —

LOTERIJA. Bpešt 20. oktobra 1889. **62 6 49 41 77**

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF.

A londoni, párizsi, münchenі, hamiratainal kitüntetett-k. Az 1886-iki okmány; 1885—1886-iki bécsi kutya bécsi cs. kir. mezőgazdasági-egylet VI nos elismerése

lurgi, bécsi, badeni jockeyclub elismerő czernovitzi országos kiállításon diszkiállitason első osztályu okmány; a szakosztályának (a lótenyésztés) külö- 1879. és 85-ben

Kwizda cs. kir. szab üditő nedve

Mosóviz lovak részére.

Erősitésül szolgál nagyobb fárasztások előtt és után, ficzamodások, az inak és izmok feszességénél stb 1 üveggel 1 frt 40 kr.

Kwizda korneuburgi marhapora

lovak, szarvasmarha és juhok számára: jelesnek bizonyult rendszeres adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-tappor étvágyhiány, vértelenség esetében s a tej javitására stb. Nagy doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

Kwizda szemvize, 1 üveggel 80 kr.
Kwizda Blistere, 1 tégely 3 frt o. é.
Kwizda mirigy- és tögykenőcs, 1 tégelylyel 1 frt
Kwizda epe-tincturája lovaknak, 1 üveggel 1 frt 50 kr.
Kwizda gyógypora baromfi számára 1 csomag 50 kr.
Kwizda lópatkó-kenőcse, érdes és töredezett patak ellen, 1 szelencze frt 1·25.
Kwizda kutya-labdacsai, 1 dobozzal 1 frt.
Kwizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.
Kwizda görcs-pilulái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pléhszelencze, 15 db. pilulát tartalmazva 1 frt 60 kr. 1 karton. 5 db. pilulát tartalmazva, 6·4 kr.
Kwizda erőtáplálóka lovak és szarvasmarhaknak. Ládákban a 6 frt és 3 frt és csomagokban á 30 kr.
Kwizda lábpok-kenőcse lovak és szarvasmarhák nak 1 tegelylyel 1 frt.
Kwizda Phisicja hashajtószer lovaknak, 1 pléhszelencze 2 frt.
Kwizda vérhas elleni szer juhoknak, 1 csomag 70 kr.
Kwizda sertéspora a hizás elősegitésére és a lelogyott állatok gyors felsegitésére. Nagy csomag frt 1·26 kis csomag 63 kr.
Kwizda mosószappana a házi állatok bőrbetegsége ellen, 40 kr., 80 kr. és 1 frt 60 kr.
Kwizda sebbalzsama lovak és szarvasmarhaknak 1 üveggel 1 frt 25 kr.
Kwizda gilisztа-pilulái lovaknak, 1 pléhszelencze 1 frt 60 kr.
Kwizda patkánymérge, patkány és egéritő szer 1 szál 50 kr.

Fent emlitett szerek valódi minőségben a legtöbb gyógyszertárban az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphatók.
Tévedések kikerülése végett kéretik a közönség hogy a vevésnél kizárólag Kwizda készitményeit kérje és a föntebbi védjegyre figyeljen.

KWIZDA köszvényfolyadéka
rég kipróbált háziszer.
Ára 1 forint. Csakis az ide mellékelt védjegygyel valódi

Naponkint postaszétküldés a főlétét: **Kwizda Ferencz János,** cs. k. osztrák- és roman-udvari szállító, kerületi gyógyszertára által **Korneuburgban** Bécs mellett, Főraktár Magyarország részére **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**

3832 tlkvi sz. 1889.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Horváth Lukács és neje Herczeg Mária, ugy Horváth Lőrincz sztreleczi lakosok elleni kielégitési végrehajtási ügyében 145 frt 57 kr tőke, 121 frtnak 1888. évi január 1-től járó 6-os kamatai 6 frt 17 kr végrehajtás kérelmi s ezuttal 8 frt 60 krban megállapitott árveréskérelmi költség behajtása czéljából a nagykanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. járásbiróság) területén fekvő Drezsimorecz község 54 sz. tjkvben A I 63. hrzi sz. ingatlan s rajta épült házból továbbá 96. 103. 140. 172. 171 334 és 359 hrzi sz. a. felvett ingatlanokból Horváth Lukács és neje Herczeg Mária, ugy Horváth Lőrinczet illető jutalékok összesen 547 frt becsárban derzsimoreczen a községbiró lakásán *1889. évi november hó 28-ik napján d. e 10 órakor* dr Tuboly Gyula nagykanizsai felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 15 nap alatt, a másodikat u. attól 30 nap a., a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitott 6 % kamatokkal együtt az árverezési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a

hivatalos órák alatt a perlaki k'r. telekkönyvi osztálynál s Derzimorecz község elöljáróságánál megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy az árverés által özv. Horváth Györgyné sztreleczi lakos javára fenti ingatlanokra betáblázott életfogytiglani lakás, élelmezés, ruházás, ápolás és gyógyitásra vonatkozó szolgalmi jog nem érintetik, ha azonban fenti ingatlanokbóli jutalékok oly árban adatnának el, mely ezen szolgalmi jogot előzőleg bejegyzett szerint egy 1300 frtnyi terhek fedezésére elég nem lenne : az árverés hatálytalanná válik és a jelzett ingatlanokbóli jutalékok a szolgalmi jog fenntartása nélkül fenti határidőben ujból elárvereztetni fognak.

A kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság
Perlak, 1889. augusztus 9. 1057

577. és 578 v. sz. 1889.

Árverési hirdelmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a perlaki kir. járásbiróság 3783. és 3794. 1889. számu végzése által ifju Neuman Miksa csáktornyai lakosnak ugy a csáktornyai takarékpénztár javára ifju Hányocz György goricsáni lakos 303 és 555 frt tőke s járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1548 frtra becsült lovak, szarvasmarhák sertések, kukoricza és kukoriczakasok, széna, szalma s egyébb gazdasági eszközök, ugy egy murai hajós malomból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 4106, 4107/89 sz. kiküldését rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Goricsánban leendő eszközlésére *1889. év október hó 31-ik napjának délután 2 órája* határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlakon, 1889. évi október hó 17-ik napján.

SOHÁR KÁLMÁN
1053 1—1 kir. birósági végrehajtó.

21869. ni 1889. **Zalavármegye alispánjától.**

Pályázat.

Zalavármegye területén üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel, 100 frt uti, 100 frt lakpénz és 4 frt 80 kr irodai átalánynyal javadalmazott balaton-füredi utbiztosi állomásra pályázat hirdettetik.

Ennek folytán az emlitett állomásra pályázni kivánók felhivatnak, hogy a katonai kötelezettség teljesitését, továbbá irás és nyelvismereteiket, szakképzettségüket, eddigi foglalkozásukat, valamint életkorukat és testalkatuk egészséges voltát igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat *folyó évi november 30 ig* a mennyiben szolgálatban vannak elöl járó hatóságok utján különben pedig közvetlenül Zalavármegye főispánja Svastits Benő ur Ő méltóságához intézve, alulirotthoz mutassák be, megjegyezvén, hogy az emlitett állás betöltésénél a kiszolgált és igazolványnyal ellátott altisztek az 1873 évi II. t.-cz. értelmében lehetőleg előnyben részesittetnek.

A végleges kinevezésnek egyik feltételét képezi az állami utmesterek részére előirt képességi vizsgának egy év alatti letétele.

Azon tárgyak iránt, melyekből ezen vizsga letenendő, a zalamegyei m. kir. államépitészeti hivatalnál tájékozás szerezhető.

Zala-Egerszeg, 1889. október hó 18-án.

CSERTÁN
Zalavármegye alispánja

1052. 1—1.

Vegyesáru kereskedés a „ZÖLD GOLYÓHOZ"

CSÁKTORNYÁN (a községi népiskola átellenében.)

HALOTTAK NAPJÁRA:

Gyönyörü virágkoszoruk és

MILLI GYERTYÁK

a legolcsóbb árakért nagy választékban.

Mindennemü pipere-czikkek: fésü, hajkefe, fogkefe, ruhakefe legfin. illatszer, valódi glicerin-szappan, »Kalodont« fogtisztitó szer, Popp-féle Anatherin szájviz, »Brillantin« hajolaj Spitzer féle arczkenőcs, bajuszpedrő stb.

Gyermekjátékszerek nagy választékban

HÁZ- ÉS KONYHA SZEREK: vizdézsa, kosarak, kefék fényesitő és suroló kefék, mosógépek, habsodrófa, főzőkanalak hurbárdok, zsinegek, éjjeli gyertyák, kávéőrlők, tészta-gyurók, ing- és kézelő gombok, szalma- és nádszékek follpor'ók, vesszők, rovarporok, papucsok sétapálczák, kerti és réti vetemény-magok stb

Maccaroni, vanilia, valódi franczia és belföldi mustár, legfin. csokoládé, thea, rum, a legfinomabb minőségben, salami, sajt, szalonna, vizahólyag, gelatin, legfin. thea és mandola-sütemények kétszeresült huskivonat, legfin. málnalé, rohitsi és budai vizek stb.

Pontos és solid kiszolgálást biztositva, számos szives rendeléseit kéri kiváló tisztelettel

KÁRÁSZ O. F.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivekre arany és ezüst pénznemüekre bármily összegig olcsón ad

LŐRY J.

banküzlete

Budapest, IV. hatvani-u. 17.

1022 6—10

Nagyon leszállitott árak!

Nagyon leszállitott árak!

Nagyon leszállitott árak!

Mindennemü ***férfi*** és ***női ruhaszövetek, cretonok, télikendők, vásznak, asztalnemüek, asztalkendők, törülközők, szönyegek, ágy-*** és ***asztalteritők, kalapok, cipők*** és egyébb ***divat és pipere cikkek*** a bevásárlási árnál tetemesen olcsóbban árusittatnak

MAYER S.-nél

1024. 6—* Csáktornyán.

Nagyon leszállitott árak!

Nagyon leszállitott árak!

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Csáktornyán.